	<b>Urząd Statystyczny w Olsztynie</b>	
	Informacja sygnałna	Olsztyn, 2016-05-30
Kontakt: e-mail <a href="mailto:SekretariatUSOls@stat.gov.pl">SekretariatUSOls@stat.gov.pl</a>		Internet: <a href="http://olsztyn.stat.gov.pl">http://olsztyn.stat.gov.pl</a>
tel. 89 524 36 66, fax 89 524 36 67		

## STAN I RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2015 R.

Maj 2016

Województwo warmińsko-mazurskie w końcu 2015 r. zamieszkiwało 1 439,7 tys. mieszkańców, co stanowiło 3,7% ludności kraju (12 lokata). Liczba ludności w 2015 r. w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyła się o 4 292 osoby, tj. o 0,3%. Również w kraju liczba ludności w tym czasie zmniejszyła się (o 41,4 tys., tj. o 0,1%). Średnioroczne tempo ubytku ludności w województwie wyniosło -0,30 wobec -0,11 w kraju, co oznacza, że na każde 10 tysięcy mieszkańców województwa ubyło 30 osób, a w kraju 11 osób.

**Tabl. 1. Zmiany w liczbie ludności**  
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015		2010	2014	2015		2014	2015	
			ogółem	w tym miasta			ogółem	w tym miasta		ogółem	w tym miasta
	w liczbach bezwzględnych				w procentach				rok poprzedni=100		
<b>OGÓŁEM .....</b>	<b>1 453 782</b>	<b>1 443 967</b>	<b>1 439 675</b>	<b>850 385</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>99,8</b>	<b>99,7</b>	<b>99,5</b>
mężczyźni ..	712 260	706 988	704 893	405 875	49,0	49,0	49,0	47,7	99,8	99,7	99,5
kobiety .....	741 522	736 979	734 782	444 510	51,0	51,0	51,0	52,3	99,8	99,7	99,6
Z ogółem w wieku:											
przedprodukcyjnym ..	290 117	270 848	266 937	146 694	20,0	18,8	18,6	17,3	98,6	98,6	98,8
0– 2 lata ....	49 309	41 706	40 318	22 339	3,4	2,9	2,8	2,6	97,3	96,7	96,8
3– 6 .....	59 826	64 229	61 901	34 843	4,1	4,5	4,3	4,1	98,9	96,4	96,3
7–12 .....	89 935	87 565	89 734	48 777	6,2	6,1	6,2	5,7	101,0	102,5	103,3
13–15 .....	52 321	45 184	44 049	23 324	3,6	3,1	3,1	2,7	97,7	97,5	97,8
16–17 .....	38 726	32 164	30 935	17 411	2,7	2,2	2,1	2,0	94,6	96,2	95,5
produkcyjnym	950 669	927 429	917 403	536 925	65,4	64,2	63,7	63,1	99,1	98,9	98,4
mobilnym <sup>a</sup> ...	591 189	580 916	576 005	334 369	40,7	40,2	40,0	39,3	99,4	99,2	98,8
niemobilnym <sup>b</sup> .....	359 480	346 513	341 398	202 556	24,7	24,0	23,7	23,8	98,7	98,5	97,7
poprodukcyjnym .....	212 996	245 690	255 335	166 766	14,7	17,0	17,7	19,6	104,0	103,9	104,3
Z liczby ogółem:											
24 lata i mniej	446 059	408 320	398 756	215 762	30,7	28,3	27,7	25,4	97,8	97,7	97,3
60 lat i więcej .	290 117	291 677	302 596	195 960	20,0	20,2	21,0	23,0	103,7	103,7	103,9
Kobiety w wieku 15–49 lat .....	364 386	349 513	346 152	203 529	25,1	24,2	24,0	23,9	98,9	99,0	98,6

<sup>a</sup> Kobiety i mężczyźni w wieku 18–44 lata. <sup>b</sup> Kobiety w wieku 45–59 lat, mężczyźni w wieku 45–64 lata.

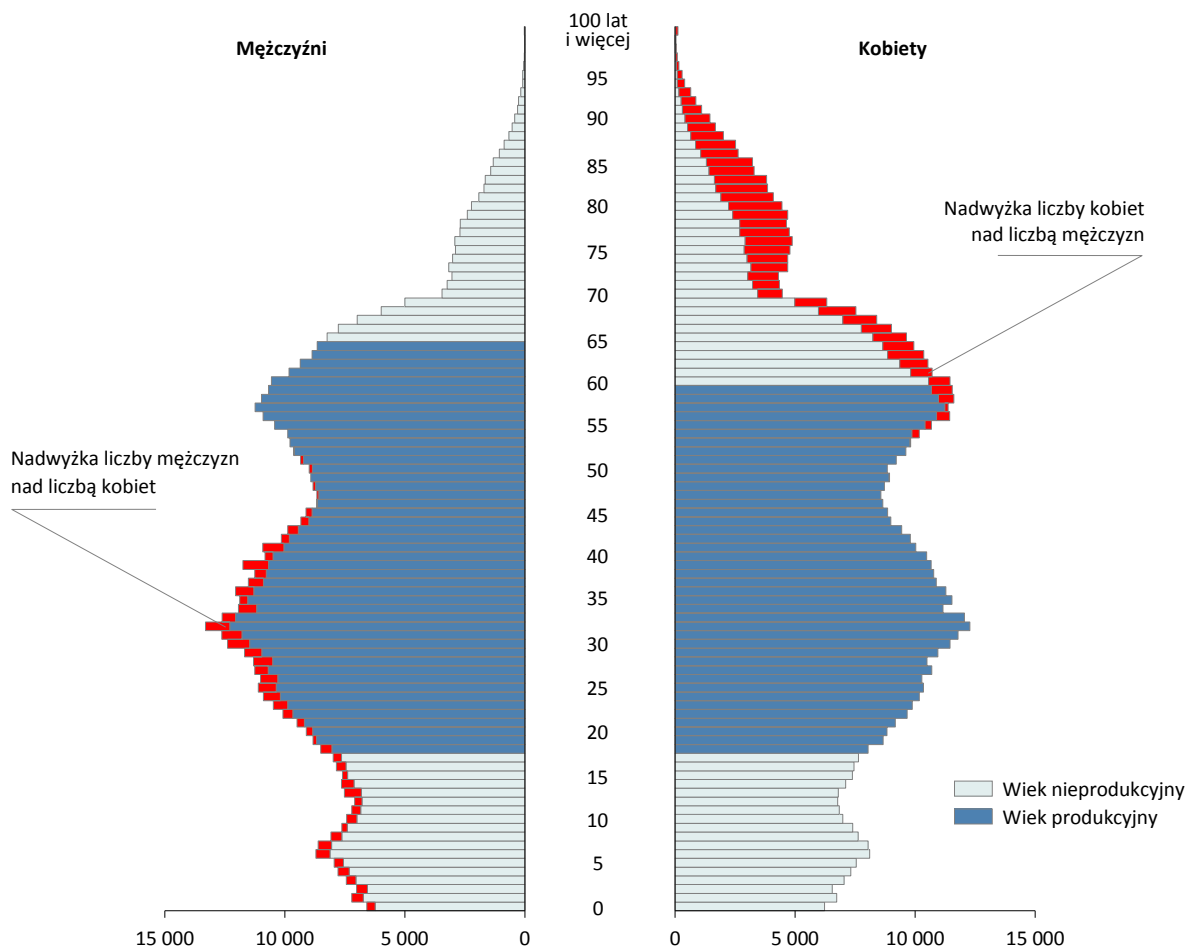
Gęstość zaludnienia wynosiła 60 osób na 1 km<sup>2</sup> i była ponad dwukrotnie niższa niż średnia krajowa (123 osoby/km<sup>2</sup>). W miastach przeciętnie mieszkały 1 422 osoby/km<sup>2</sup>, a na wsi 25 osób/km<sup>2</sup>.

W regionie, podobnie jak w Polsce, zmniejszyła się liczba mieszkańców miast. Na koniec 2015 r. w miastach mieszkało 850,4 tys. osób (o 3,9 tys. mniej niż w 2014 r.). Liczba mieszkańców wsi wyniosła 589,3 tys. i była o 0,4 tys. osób mniejsza niż rok wcześniej. Miasta skupiały 59,1% mieszkańców regionu (wskaźnik urbanizacji). W kraju wskaźnik ten wyniósł 60,3%.

W 2015 r. liczba kobiet była o 2,2 tys. niższa niż rok wcześniej, nie zmienił się natomiast udział kobiet w ogólnej liczbie ludności i tak samo jak w 2014 r. wyniósł 51,0%. Populacja kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat) zmniejszyła się o 1,0%. Coraz mniejsza liczba kobiet w wieku rozrodczym może mieć w przyszłości negatywny wpływ na liczbę urodzeń.

Przewagę liczebną kobiet odzwierciedla współczynnik feminizacji, liczony jako relacja liczby kobiet przypadających na 100 mężczyzn, który wyniósł 104 (w kraju 107). W podziale na miasta i wieś był on mocno zróżnicowany. W miastach na 100 mężczyzn przypadało 110 kobiet, natomiast na wsi 97.

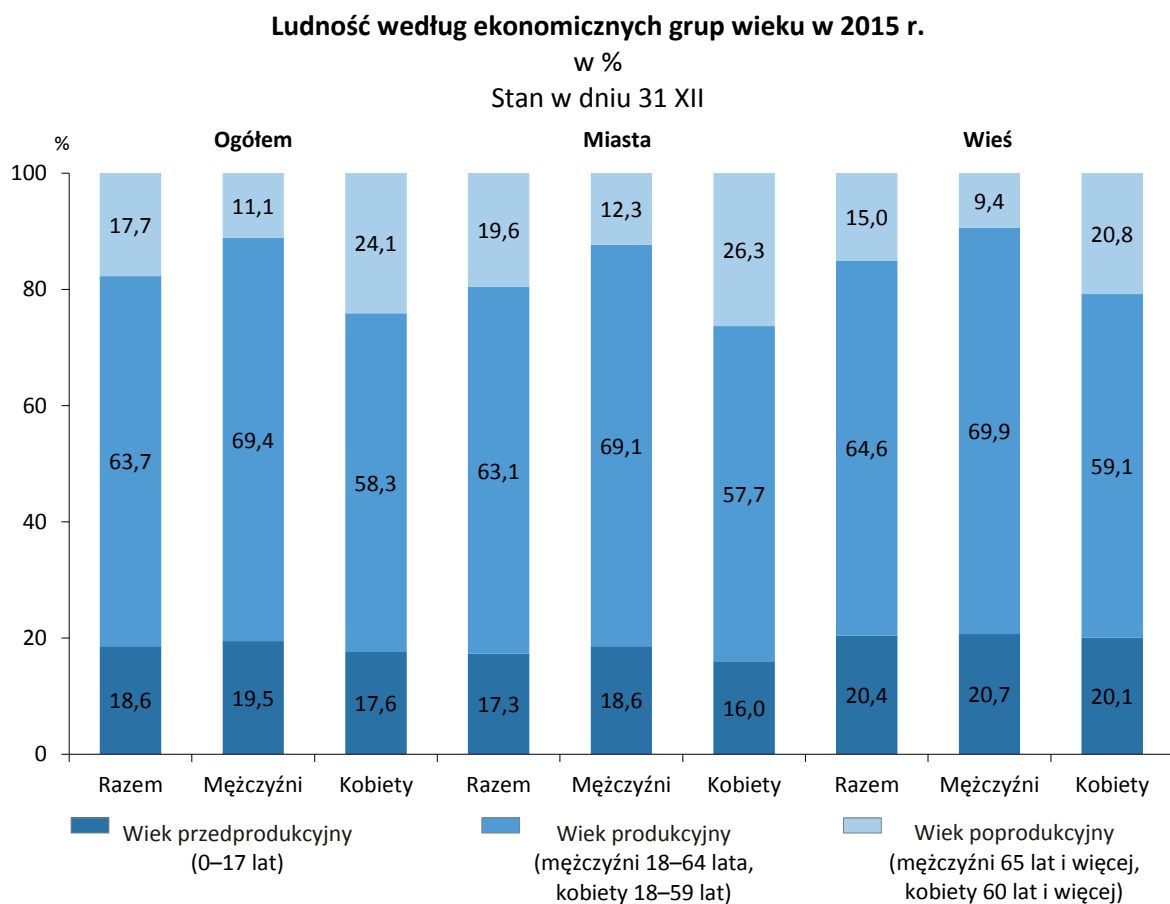
**Ludność według płci i wieku w 2015 r.**  
Stan w dniu 31 XII



Proces starzenia się ludności w województwie pogłębił się, o czym świadczy rosnąca wartość mediany wieku. Mediana wieku (wiek środkowy) oznacza, że połowa ludności danego wieku jeszcze nie osiągnęła, a połowa już go przekroczyła. Na koniec 2015 r. wiek środkowy mieszkańca województwa wyniósł 39,0 lat i w porównaniu z 2010 r. wzrósł o dwa i pół roku. Mężczyźni byli młodsi (37,4 lata), natomiast kobiety starsze (40,6 lat). W miejscowościach wiejskich ludność była młodszą niż w miastach (wiek środkowy na wsi wyniósł 37,0 lat, a w miastach 40,2 lata).

W 2015 r., w porównaniu do 2014 r., zmniejszyła się zarówno liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (o 1,4%), jak i produkcyjnym (o 1,1%). Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem w tym okresie zmniejszył się z 18,8% do 18,6%.

W dalszym ciągu zwiększała się liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (w porównaniu do 2014 r. o 3,9%). Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej populacji województwa zwiększył się z 17,0% w 2014 r. do 17,7% w 2015 r.



Udział ludności w wieku produkcyjnym w 2015 r. w ogólnej liczbie mieszkańców regionu wynosił 63,7% i zmniejszył się o 0,5 p. proc. w stosunku do stanu sprzed roku. Odsetek ludności w wieku produkcyjnym mobilnym w tym okresie zmniejszył się o 0,2 p. proc., a w wieku produkcyjnym niemobilnym o 0,3 p. proc.

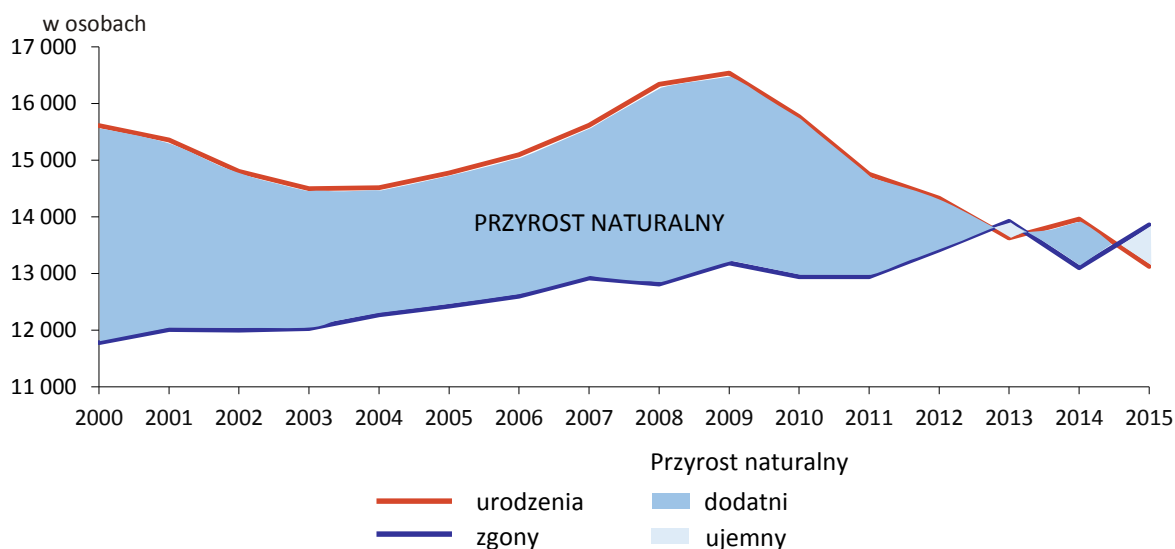
Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawiała się odmiennie zarówno dla mężczyzn i kobiet, jak i dla mieszkańców miast i wsi. W wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym większy był udział mężczyzn (odpowiednio 19,5% i 69,4% mężczyzn, wobec 17,6% i 58,3% kobiety), a w wieku poprodukcyjnym ponad dwukrotnie większy kobiet (24,1% kobiety, 11,1% mężczyźni). Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym na wsi wynosił 20,4%, a w wieku poprodukcyjnym 15,0%, wobec odpowiednio 17,3% i 19,6% w miastach.

Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (współczynnik obciążenia demograficznego) wzrósł z 55,7 w 2014 r. do 56,9 w 2015 r. (w Polsce w 2015 r. wyniósł 60,1, a przed rokiem 58,8). W regionie był różny wśród mieszkańców miast i wsi i wyniósł odpowiednio 58,4 i 54,9.

W województwie warmińsko-mazurskim w 2015 r. obniżyła się liczba zawieranych małżeństw po odnotowanym wzroście w 2014 r. W Urzędach Stanu Cywilnego zawarto 6 903 nowe związki małżeńskie, w tym 57,9% to małżeństwa zawarte w miastach. W porównaniu do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 1,1%. Odmiennie przedstawiała się liczba zawieranych małżeństw według miejsca zamieszkania i tak w 2015 r. w porównaniu do 2014 r. ilość małżeństw w miastach wzrosła o 0,9%, a na wsi zmniejszyła się o 3,6%. Na 1 000 ludności w 2015 r. przypadło 4,79 nowo zawartych małżeństw (w kraju 4,91), przy czym nieco więcej na wsi (4,94) niż w miastach (4,68).

Po odnotowanym dodatnim przyroście naturalnym w 2014 r., w 2015 r. nastąpiło jego ponowne obniżenie, co oznaczało, że liczba zgonów przewyższyła liczbę urodzeń. Różnica między liczbą urodzeń i zgonów wyniosła -737 osób. Wskaźnik przyrostu naturalnego na 1 000 ludności obniżył się z 0,59 w 2014 r. do -0,51 w 2015 r. (w Polsce z -0,03 do -0,67). W miastach kształtował się na poziomie -1,11, wobec 0,36 na obszarach wiejskich.

### Ruch naturalny ludności



W 2015 r. zarejestrowano 13 121 urodzeń żywych, o 6,0% mniej niż rok wcześniej. Wśród noworodków 51,4% stanowili chłopcy. Współczynnik urodzeń żywych na 1 000 ludności w 2015 r. wynosił 9,10 (w kraju 9,60), wobec 9,66 w 2014 r. W miastach był niższy niż na wsi i wyniósł odpowiednio 8,61 i 9,81.

W omawianym okresie liczba zgonów zmniejszyła się o 5,8% i wyniosła 13 858. Częściej umierali mężczyźni – 53,8% zgonów ogółem. Obserwowana struktura zgonów według płci świadczy o nadumieralności mężczyzn. Współczynnik natężenia zgonów, przedstawiający liczbę zgonów na 1 000 mieszkańców w porównaniu do 2014 r. zwiększył się i wynosił odpowiednio 9,61, wobec 9,06 (w kraju 10,27 w 2015 r., wobec 9,78 w 2014 r.). Wartość wskaźnika dla miast ukształtowała się na poziomie 9,72, natomiast dla wsi 9,45.

W 2015 r. w porównaniu do roku poprzedniego liczba zgonów niemowląt zmniejszyła się o 14 dzieci. Umieralność niemowląt w województwie była nieco wyższa niż w kraju. Współczynnik zgonów niemowląt na 1 000 urodzeń żywych w regionie wyniósł 4,04, wobec 4,00 w Polsce.

Powyższe zmiany w liczbie urodzeń i zgonów spowodowały obniżenie wskaźnika dynamiki demograficznej w porównaniu z 2014 r. W 2015 r. na 1 zgon przypadało 0,947 urodzeń (na wsi 1,038, a w miastach 0,885), natomiast przed rokiem 1,066. W kraju wskaźnik ten był niższy niż w regionie i wyniósł 0,935.

Ważnym czynnikiem decydującym o tempie przyrostu lub spadku liczby ludności, a także o jej rozmieszczeniu w regionie, są migracje. W 2015 r., podobnie jak rok wcześniej w wyniku migracji wewnętrznych liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 2 609 osób (z tego o 1 552 kobiety i 1 057 mężczyzn).

Wśród osób zameldowanych i wymeldowanych zdecydowana większość, tj. 11 547 osób zmieniła miejsce zamieszkania w ramach województwa. Z innych województw przybyło do warmińsko-mazurskiego 3 408 osób, a wyprowadziło się 6 017 osób.

W 2015 r. ogólne saldo migracji wewnętrznej w przeliczeniu na 1 000 ludności było ujemne i wyniosło -1,81, wobec -1,93 w 2014 r.

**Tabl. 2. Ruch naturalny ludności w 2015 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeństwa	Urodzenia	Zgony		Przyrost naturalny	Współczynnik dynamiki demograficznej
			ogółem	w tym niemowląt		
na 1 000 ludności						
<b>Województwo .....</b>	<b>4,79</b>	<b>9,10</b>	<b>9,61</b>	<b>4,04</b>	<b>-0,51</b>	<b>0,947</b>
<b>Podregion elbląski .....</b>	<b>4,84</b>	<b>9,16</b>	<b>9,75</b>	<b>5,54</b>	<b>-0,59</b>	<b>0,939</b>
Powiaty:						
braniewski .....	4,42	8,60	10,04	5,49	-1,44	0,856
działdowski .....	5,32	9,82	9,63	6,15	0,20	1,020
elbląski .....	4,41	9,77	9,15	7,04	0,62	1,068
iławski .....	4,92	9,85	8,75	5,46	1,10	1,125
nowomiejski .....	5,83	11,08	8,88	2,04	2,19	1,247
ostródzki .....	4,97	9,24	10,05	5,09	-0,81	0,919
m. Elbląg .....	4,39	7,43	10,84	6,62	-3,41	0,685
<b>Podregion ełcki .....</b>	<b>5,20</b>	<b>9,47</b>	<b>9,40</b>	<b>3,63</b>	<b>0,08</b>	<b>1,008</b>
Powiaty:						
ełcki .....	5,40	9,55	8,80	3,49	0,74	1,085
giżycki .....	4,61	8,99	9,61	1,93	-0,63	0,935
gołdapski .....	5,16	10,79	9,37	6,78	1,43	1,152
olecki .....	5,61	9,87	9,58	5,83	0,29	1,030
piski .....	5,62	9,32	9,02	1,86	0,29	1,033
węgorzewski .....	4,29	8,67	11,81	4,90	-3,14	0,734
<b>Podregion olsztyński .....</b>	<b>4,55</b>	<b>8,87</b>	<b>9,58</b>	<b>2,91</b>	<b>-0,72</b>	<b>0,925</b>
Powiaty:						
bartoszycki .....	5,12	7,94	11,35	-	-3,41	0,700
kętrzyński .....	4,36	7,88	11,14	5,88	-3,26	0,707
lidzbarski .....	4,92	9,12	10,08	-	-0,97	0,904
mrągowski .....	4,88	8,49	9,47	6,96	-0,98	0,896
nidzicki .....	5,09	8,83	9,86	3,36	-1,04	0,895
olsztyński .....	4,76	9,42	8,93	1,72	0,49	1,055
szczycieński .....	4,15	8,40	9,63	1,68	-1,23	0,872
m. Olsztyn .....	4,15	9,40	8,70	3,67	0,70	1,080

W województwie obserwowano przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego. W jedenastu powiatach (rok wcześniej w siedmiu) był ujemny. Najniższe wartości osiągnął w Elblągu i powiecie bartoszyckim (po -3,41) oraz powiecie kętrzyńskim (-3,26) i giżyckim (-3,14), a najwyższe w powiatach: nowomiejskim (2,19), gołdapskim (1,43) i iławskim (1,10).

**Przyrost naturalny na 1 000 ludności według powiatów w 2015 r.**



Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały w 2015 r. tak samo jak przed rokiem przyjęło wartości dodatnie w trzech powiatach, a ujemne w 18 powiatach.

**Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1 000 ludności według powiatów w 2015 r.**



Najniższy wskaźnik w przeliczeniu na 1 000 ludności zanotowano w powiecie braniewskim (-7,37), bartoszyckim (-6,10), nidzickim (-5,78), oraz w kętrzyńskim (-5,76), a najwyższy w powiecie olsztyńskim (4,26), etckim (1,82) i w Olsztynie (1,42).